

Článok 1

Všeobecné ustanovenia

Ochrana ľudských práv a slobôd prijímateľa sociálnej služby je zakotvená v Ústave Slovenskej republiky, vo Všeobecnej deklarácii ľudských práv, v Dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd, v Európskej sociálnej charte, v zákone č. 448/2008 o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnych službách“) a iných medzinárodných a všeobecne záväzných právnych normách a pravidlách občianskeho spolužitia.

Poskytovateľ sociálnej služby podriaďuje svoju činnosť etickým princípom a všeobecným princípom sociálnej služby. Rešpektuje právo prijímateľa na dôstojnosť, sebaurčenie, súkromie a bezpečie.

Článok 2

Zásady poskytovania sociálnej starostlivosti

1. Zariadenie dodržiava zásady rovnakého zaobchádzania pri poskytovaní sociálnej služby - všetci prijímatelia v zariadení majú rovnaké práva a povinnosti bez ohľadu na vek, pohlavie, národnosť, rasu, náboženské vyznanie, sexuálnu orientáciu, sociálny pôvod.
2. Zariadenie akceptuje slobodnú vôľu prijímateľa - prijímateľ si zvolí druh, rozsah a spôsob poskytovaných služieb a nesie osobnú zodpovednosť za svoje rozhodnutie.

Článok 3

Poučenie zamestnancov

1. Riaditeľka zariadenia na prevádzkovej porade oboznámi svojich podriadených s ľudskými právami a slobodami prijímateľa.
2. Riaditeľka zariadenia oboznámi každého novoprijatého zamestnanca, aby pri vykonávaní svojej práce dbal na to, aby práva a slobody prijímateľa boli dodržiavané.

Súhlas s oboznámením sa so základnými právami a slobodami prijímateľa, ako aj ich porozumenie každý zamestnanec potvrdí svojim podpisom na adaptačnom liste. Každý zamestnanec bude rešpektovať tieto práva a slobody prijímateľa.

Článok 4

Práva prijímateľa

1. Zariadenie rešpektuje zásady rovnakého zaobchádzania a práva prijímateľa sociálnych služieb.

2. Pre zabezpečenie dôstojnosti prijímateľa dbá sa na:

- ochranu života
- zdravia
- osobnú slobodu,
- rešpekt k osobnej cti, dobrej povesti a mena.

3. Zariadenie vytvára také podmienky, aby bolo naplnené právo prijímateľa na:

a) *sebaurčenie*, a to predovšetkým:

- ochranu osobnej slobody,
- slobodu myslenia a náboženského vyznania,
- dôraz na osobný rozvoj.

b) rešpekt súkromia prijímateľa:

- nenarušovanie osobného priestoru,
- ochranu osobných údajov,
- dôvernosť informácií poskytnutých kompetentným odborným zamestnancom zariadenia v záujme riešenia problémov prijímateľa.

c) vytváranie podmienok, pre zabezpečenie práva prijímateľa na bezpečie:

- ochranu pred akýmikoľvek formami zneužívania, diskrimináciou a pod.

d) poskytovanie služby s prihliadnutím na *individuálne potreby* prijímateľa, aby prijímateľ nemusel ovplyvňovať služby neprípustnými (nezákonnými) prostriedkami (dary, úplatky a pod.).

Článok 5

Pravidlá pre ochranu práv prijímateľa sociálnej služby pred predsudkami a negatívnymi hodnoteniami

K zamedzeniu porušovania práv prijímateľa sociálnej služby, sú v zariadení DD a DSS Rimavská Sobota nastolené jasné pravidlá, ktorými sa musia riadiť všetci zamestnanci:

1. komunikujú a konajú slušne a správne,
2. vytvárajú podmienky preto, aby prijímateľ sociálnej služby mohol robiť zmysluplné činnosti a žiť dôstojne,
3. pomáhajú prijímateľovi sociálnej služby správne sa vyjadrovať a správať sa, obliekať sa, obklopovať sa vecami a vykonávať činnosti, ktoré sú adekvátne ich veku,

4. správajú sa ku prijímateľovi sociálnej služby s rešpektom,
5. predstavujú prijímateľa sociálnej služby menom, nie diagnózou,
6. neoslovujú prijímateľa sociálnej služby podľa jeho zdravotného stavu, je neprípustné používať termíny ako "ležiak" a pod.,
7. pristupujú k prijímateľovi sociálnej služby pozitívne,
8. snažia sa ukázať, že prípadné problémy prijímateľa sociálnej služby sú prirodzeným javom,
9. usilujú sa o to, aby život prijímateľa sociálnej služby bol čo najprirodzenejší,
10. program voľnočasových aktivít prispôsobujú želaniam prijímateľa sociálnej služby,
11. eliminujú nepriaznivé sprievodné javy spojené s chorobou,
12. dodržia mlčanlivosť, pretože neopatrnosť a v mnohých prípadoch i nechtiac vypustené slová môžu mať zlý vplyv na prijímateľa sociálnej služby.

Zamedzenie stretu záujmov zariadenia so záujmami prijímateľov

Z dôvodu ochrany práv a slobôd prijímateľa sociálnej služby je potrebné v situácii:

1. keď je prijímateľ sociálnej služby pozbavený spôsobilosti na právne úkony a súdom ustanoveným opatrovníkom sa stáva zariadenie, dbať na zamedzenie stretu záujmov poskytovateľa a prijímateľa.
2. keď zamestnanec poskytne informácie, ktoré by viedli k akémukoľvek porušeniu ľudských práv a slobôd prijímateľa, dbať na zamedzenie stretu záujmov poskytovateľa a prijímateľa.

Článok 6

Poučenie prijímateľa o jeho právach a slobodách

1. Sociálny pracovník oboznámi a informuje v jeho zrozumiteľnej forme každého novoprijatého prijímateľa o tom, aké má práva a slobody.
2. Každý prijímateľ má možnosť sa o svojich právach a slobodách informovať u sociálnych pracovníčok.

Článok 7

Dohľad nad ochranou ľudských práv a slobôd

Podnet na prešetrenie porušovania ľudských práv a slobôd môže podať:

- prijímateľ sociálnej služby,
- zamestnanec zariadenia,

- rada obyvateľov.

a to :

sociálnemu pracovníkovi,
vedúcej sociálno – zdravotného úseku,
riaditeľke zariadenia.

←

2. Riaditeľka zariadenia určí zamestnanca na prešetrovanie porušovania ľudských práv a slobôd.

3. Vedúca sociálno – zdravotného úseku nariadi nápravné/preventívne opatrenia na odstránenie tohto problému.

Článok 8

Preventívne opatrenia

Zariadenie zabezpečuje:

1. komunitný systém práce, ktorý zapája prijímateľov do života zariadenia pri poskytovaní sociálnych služieb;
2. pravidelné zisťovanie spokojnosti prijímateľov (priama spätná väzba, dotazníky, rozhovory a pod.);
3. podporovanie ďalšieho vzdelávania zvyšovania odbornej spôsobilosti zamestnancov;
- pravidelnú supervíziu, ktorá napomáha zvyšovať kvalitu odbornej práce a podnecovať osobnostný rozvoj zamestnancov

Článok 9

Kontrolné opatrenia

- Kontrola dodržiavania ľudských práv a slobôd sa môže vykonať kedykoľvek.
- Kontrola sa vykonáva rozhovorom s prijímateľmi a aj prostredníctvom dotazníka.
- Vedúca sociálno – zdravotného úseku má právo kedykoľvek po pracovnej dobe vstúpiť do zariadenia a skontrolovať stav dodržiavania ľudských práv a slobôd. Svoju kontrolu nahlási vopred riaditeľke zariadenia.

Kontrolu môžu vykonávať: Riaditeľka zariadenia
Vedúca SZÚ

Všetci prijímatelia v zariadení sú rovní vo svojich právach a ľudskej dôstojnosti.

Táto smernica nadobúda účinnosť od 1.8.2013 a je platná aj pre Stredisko DD a DSS
Nová Bašta.

Mgr. Jana Vančíková, riaditeľka zariadenia